

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 993/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **22 stycznia 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **4 czerwca 2013 r.** sygn. akt **IV U 1515/12**

o d d a l a apelację.

Sygn. Akt III AUa 993/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 września 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił S. M. ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że wnioskodawca nie spełnił wszystkich warunków przewidzianych w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż

nie wykazał co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Zakład wyjaśnił, że nie uznał okresu zatrudnienia na stanowisku mechanika samochodowego jako pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze na stanowisku wymienionym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1883r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

S. M. zakwestionował decyzję w odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury.

Podkreślił, że do wniosku o świadczenie dołączył sporządzone przez pracodawcę świadectwo pracy w szczególnych warunkach, którego wartość dowodowa z przyczyn dla niego niezrozumiałych została przez Zakład podważona.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 4 czerwca 2013r. oddalił odwołanie.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ten ustalił, że S. M. od 14 czerwca 1972r. do 31 lipca 1995. pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku mechanika samochodowego i mechanika samochodowego - brygadzysty. W warsztacie naprawczym (...) przedsiębiorstwa zatrudnionych było około dziesięciu mechaników. Wnioskodawca, podobnie jak pozostali mechanicy – wykonywał szerokie spektrum napraw, przeglądów i remontów wszystkich środków sprzętowych i transportowych znajdujących się w zakładzie – w tym prace w kanałach remontowych. Mechanicy mieli do dyspozycji dwa kanały remontowe, w których równocześnie można było prowadzić naprawę trzech samochodów. W zakładzie były też dwie stałe obsady pogotowia technicznego, które dokonywały – o ile było to możliwe - bieżących napraw sprzętu bezpośrednio na terenie prowadzonych budów.

W ocenie Sądu I instancji taka organizacja pracy w warsztacie stwarzała stan polegający na tym, że żaden z zatrudnionych tam mechaników nie mógł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracować w kanale remontowym. Różnorodność środków transportowych i sprzętowych, związany z tym szeroki wachlarz prowadzonych napraw i przeglądów, jak również brak wąskiej specjalizacji, powodował, że mechanik pracujący nawet wyłącznie w warsztacie nie świadczył pracy stale i w pełnym wymiarze w kanale remontowych, gdyż jego miejsce pracy zależało od rodzaju wykonywanych czynności.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że S. M. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach i tym samym odwołanie wnioskodawcy jest nieuzasadnione.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia Sąd powołał art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego w imieniu S. M. jego pełnomocnik.

Zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, a w szczególności:

- oparcie się na opiniach biegłych w sytuacji gdy zeznania świadków, bezpośrednich współpracowników pozostają w sprzeczności z opiniami biegłych zarówno co do głównego miejsca pracy wnioskodawcy, jak również co do ilości pracowników, mechaników współpracujących z wnioskodawcą w kanale remontowym,
- brak uwzględnienia okoliczności, iż z zeznań świadków oraz wnioskodawcy wynika, że wnioskodawca swoją pracę mechanika wykonywał niemal wyłącznie w kanale remontowym,
- wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury od 1 września 2012r. i zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kosztów procesu, w tym zastępstwa adwokackiego.

Nie zgadzając się z oceną zebranego w sprawie materiału dowodowego skarżący podkreślił, że słuchani w sprawie świadkowie podawali, że wnioskodawca „większą część dnia”, „większość czasu przebywał w kanale, czasami cały dzień”. To zaś oznacza zdaniem wnioskodawcy, że praca przez niego świadczona w przeważającym wymiarze odbywała się w kanałach.

W apelacji zawarty też został wniosek o uzupełnienie postępowania dowodowego poprzez przesłuchanie kolejnych świadków na okoliczność rodzaju i charakteru pracy wnioskodawcy oraz zajmowanego stanowiska i dokładnego miejsca wykonywania pracy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja S. M. jest niezasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności jednak Sąd Apelacyjny wyjaśnia, że nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku o uzupełnienie postępowania dowodowego, uznając że sporne w sprawie okoliczności zostały w dotychczasowym postępowaniu w sposób dostateczny wyjaśnione.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest uprawnienie wnioskodawcy do świadczenia emerytalnego przysługującego w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1440) w związku z § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególny charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zmianami).

Stosownie do art. 184 powołanej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Warunkiem uzyskania prawa do tak określonego świadczenia jest też nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Według art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracy o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Uprawnienie do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym stanowi przywilej dla ściśle określonej przepisami prawa grupy pracowników, stąd też przepisy te nie pozwalają na stosowanie wykładni rozszerzającej.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 października 2013r. sygn. Akt III UK 144/12 stwierdził, że „skoro przepisy art. 32 ust. 2 i 4 ustawy o emeryturach i rentach w związku z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. uznają za pracę w szczególnych warunkach wyłącznie zatrudnienie przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia, wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, to oznacza to, że krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku) lub periodyczne (okresowe lub niecodzienne), a nie stałe świadczenie pracy w warunkach narażających na szybszą utratę zdolności do zarobkowania wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Poza sporem w rozpatrywanej sprawie jest, że wnioskodawca wykazał na dzień 1 stycznia 1999r. łączny okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 28 lat 1 miesiąc i 12 dni.

Spór natomiast dotyczy wykazania przez skarżącego co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Trzeba stanowczo stwierdzić, że Sąd Okręgowy rozpoznając istotę sporu tj. kwestię uprawnień wnioskodawcy do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, nie uchybiając przepisom prawa materialnego i przepisom postępowania cywilnego dokonał trafnych ustaleń, że wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków, od których spełnienia prawo do tak określonego świadczenia jest uzależnione.

W efekcie rozstrzygnięcia tego Sądu skutecznie podważone być nie może.

S. M. przedstawił przy wniosku o ustalenie prawa do emerytury świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych i szynowych, które to prace wymienione są w Wykazie A Dział IVX poz. 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Przypomnieć jednak trzeba, że zgodnie z utrwalonym już orzecznictwem świadectwo takie, jak każdy inny dowód podlega ocenie ze strony organu rentowego i może być negatywnie zweryfikowane. Tak też się stało w przedmiotowej sprawie.

W postępowaniu przed Sądem I instancji ubezpieczony dowodził, że będąc zatrudniony na stanowisku mechanika i mechanika – brygadzysty stale i w pełnym wymiarze pracował w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych – tak jak w świadectwie wystawionym przez pracodawcę.

Twierdzeniu temu przeczy cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, który wbrew zarzutom przytoczonym w apelacji, dla należytego jej wyjaśnienia był wystarczający i został przez Sąd Okręgowy oceniony z zachowaniem zasady swobodnej oceny dowodów wynikającej z art. 233 § 1 kpc i w żadnym razie nie była to ocena dowolna.

Ustalenia Sądu I instancji dokonane na podstawie wszystkich dostępnych dokumentów, zeznań świadków i wnioskodawcy oraz opinii dwóch biegłych sądowych są w ocenie Sądu Apelacyjnego prawidłowe i zasługują na pełną akceptację.

Z akt osobowych skarżącego wynika, że w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w warsztacie remontowo - sprzętowym wykonywał pracę mechanika samochodowego.

Spór powstał co do tego, czy była to praca wykonywana wyłącznie w kanałach remontowych, czy też z uwagi na charakter prac wykonywanych w warsztatach, czynności naprawcze wykonywane były także poza kanałem. Wbrew odmiennym twierdzeniom wnioskodawcy zarówno z jego zeznań jak i z zeznań świadków wynika, że zakres prac przez niego wykonywanych nie był ograniczony tylko i wyłącznie do kanałów remontowych, ale obowiązki swoje wykonywał także poza kanałem przy remontach i naprawach sprzętu. Z analizy zebranego zaś materiału dowodowego nie wynika, by prace poza kanałem miały charakter incydentalny, czy też miały ścisły związek procesem naprawczym dokonywanym w kanałach.

Na marginesie już tylko Sąd Apelacyjny zauważa, że potwierdzenia ustaleń Sądu I instancji można dopatrzeć się w apelacji, kiedy skarżący stwierdza, że „wykonywał pracę mechanika niemal wyłącznie w kanale remontowym”, czy też praca taka „była świadczona przez wnioskodawcę w przeważającym okresie trwania czasu pracy”.

Tymczasem, o czy była już mowa - tylko i wyłącznie praca w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku i przez okres co najmniej 15 lat umożliwia starania o uzyskanie prawa do emerytury.

Dodać wreszcie należy, że opiniujący w sprawie dwaj biegli sądowi tj. biegły z zakresu organizacji i zarządzania przemysłem – bezpieczeństwa i higieny pracy oraz biegły w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stanowczo i zgodnie uznali, że wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych i szynowych.

Ich opinie – jak słusznie stwierdza Sąd I instancji - ze względu na staranne i przekonujące uzasadnienie wniosków końcowych są w pełni wiarygodne. Wydanie opinii przez biegłych poprzedzone zostało staranną analizą zeznań wnioskodawcy i świadków, analizą dokumentacji pracowniczej oraz analizą organizacji pracy w warsztatach remontowych. Biegli odnieśli się także do wszystkich podnoszonych przez wnioskodawcę i jego pełnomocnika zarzutów.

Wszystko to razem musi prowadzić do wniosku, że wyrok Sądu Okręgowego oddalający odwołanie wnioskodawcy od decyzji odmawiającej ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym jest trafny i odpowiada prawu.

Z tych też względów orzeczono o oddaleniu apelacji stosownie do art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)